

Dr. Szépe György

(Fotó: Mánfai György, 2011)

Egy sokféle történet

Egy történet sokféle olvasatot kaphat. S a történetek maguk is sokfélék. Lényegük – hiszen ettől történet a történet –, hogy valami érdekes, a szokásostól eltérő történik bennük. Szépe György professzor úr és a Pécsi Tudományegyetem története is anynyiféle, ahány résztvevője volt, van: hivatalok, hivatalnokok, kollégák, tanítványok. Mondhatnánk: hivatalos és személyes.

De hova sorolnánk azt a történetet, ami úgy kezdődött, hogy Szépe György Temesi Mihállyal elment hospitálni a(z akkor még főiskolai) gyakorló általános iskolába, s megismerkedett a Bánréti-féle kísérletben tanító tanárral? Az azóta tartó és egyre mélyülő kollegiális barátságot, mely számos váratlan és tanulságos tapasztalat mozaikja? Ezek között akadnak szakmaiak szép számmal, de vannak olyanok is, amelyek az iránymutatás példái. Valamikor a 80-as években Pécsen tartották az ALE (Európai Nyelvatlasz) szerkesztőbizottsági ülését. Ennek záró vacsoráján Szépe professzor váltani tudott egyik nyelvről a másikra pillanatok alatt, és minden résztvevővel a saját anyanyelvén társalgott könnyedén, mintegy megtestesítve magát az atlaszt. De volt egy másik rendezvény is, ahol megmutatta, mit jelent nagyvonalúnak lenni. A MANYE pécsi kongresszusán Szépe professzor a háttérből segítette, irányította a szervezést. S a főszerzőnek a következőt javasolta: a kongresszus kávészüneteiben szivarozva sétálgasson és beszélgessen a folyosón, mert ha azt látják a résztvevők, hogy a szervezők nyugodtak, mindenki azt gondolja majd, hogy minden a legnagyobb rendben van, semmilyen probléma sem fordulhat elő.

És besorolható-e az a történet, ha valaki irodalomtörténész-palántából inkább nyelvész lesz? A nyolcvanas évek végén kezdett a pécsi hungarológiai műhely formálódni: Szépe György, Szűcs Tibor és Giay Béla kidolgoztak egy modell értékű képzési tervet a leendő magyar mint idegen nyelv tanárok számára. A kezdő irodalmár feladata a kisebbségtörténet tanítása lett. Aztán a kilencvenes évek elején egy kisebb rendszerváltó földrengés húzta ki lába alól a talajt, de volt ott valaki, aki nem hagyta elesni. Meglepő módon azt javasolta, hogy az eddigi ismereteit hasznosítsa az alkalmazott nyelvészet, ezen belül a nyelvpolitika megközelítéséből. Alig ismerték egymást, mégis azt az egyetlen dolgot javasolta, amivel kollégáját sikeres pályára állította. Azóta már tudható, hogy ez nem volt különleges eset: mindig van egy jó ötlete, amit érdemes megfogadni, és mindenkinek segít, legyen szó diákról, kollégáról, barátról, ellenségről.

Vagy az a történet, amikor valaki már az egyetemi felvételijén összetalálkozott Szépe tanár úrral? Tőle tanult morfológiát, tőle hallott Saussure-ről, Jakobsonról és annyi minden másról: hogy hogyan kell felnőttként köszönni, hallgatóként tanulni. Nála szigorlatozott, neki köszönheti, hogy eljutott külföldre tanulni, nála állam-

vizsgázott. Az általa irányított tanszéken kezdett először dolgozni, az ő doktori iskolájában végzett, s a fontos kérdésekben ma is kikérné a véleményét.

Hivatalos vagy személyes? Inkább az utóbbi. Mert vele minden találkozás személyes. Reméljük, ez a gyűjtemény az ő számára lesz az: egy személyes találkozás mindannyiunkkal – kollégákkal, tanítványokkal.

Pécsett, 2011. április 19.

Szűcs Tibor
Nádor Orsolya
Kárpáti Eszter